

Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova
Ministry of Internal Affairs of the Republic of Moldova

Nr. 38/3649 MD 2012, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare, 75, tel. (373-22) 255-750
din „06” decembrie 2019
La nr. 12/6873 din 5 decembrie 2019

**Ministerul Sănătății, Muncii
și Protecției Sociale**

Copie: Cancelaria de Stat

Ministerul Afacerilor Interne a examinat *proiectului de lege cu privire la ratificarea Convenției Consiliului Europei privind prevenirea și combaterea violenței împotriva femeilor și a violenței domestice, adoptată la Istanbul*, remis pentru avizare și considerând competențele funcționale, comunică susținerea acestuia.

Totodată, reieșind din lucrările grupului de lucru pe marginea armonizării legislației, argumentele și raționamentele invocate, considerăm oportună formularea rezervelor corespunzătoare atât în planul controlului efectiv asupra unor teritorii temporar necontrolate de Republica Moldova în temeiul reglementărilor generale, cât și a rezervelor admise de convenție sub aspectele prevăzute la art. 78 alin. (2) cu referire la art. 44 alin. 1 lit. e) al Convenției, subsecvent art. 78-79, cu privire la art. 30 alin.(2), art. 44 alin. 1 lit. e), 3 și 4, art. 55 alin. 1 cu referire la art. 35, art. 58 cu referire la art. 37, 38, 39, art. 59, derogări admise de Convenție în toate cazurile referitor la condiția de sesizare, componente de infracțiuni neprevăzute de legislația națională (*condiția dublei incriminări*), precondiție pentru începerea procesului penal și urmărire penală subsecventă, și alte aspecte relevante.

Secretar de Stat

Mariana GRAMA

Procuratura Republicii Moldova

Republica Moldova, MD-2001, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 73,
tel. (+373) 22-828-373, (+373) 22-828-375, e-mail: proc-gen@procuratura.md

10 12.2019 25/19 - 244

**Doamnei Viorica DUMBRĂVEANU
ministră a Muncii,
Protecției Sociale și Familiei**

Stimată doamnă ministră,

Procuratura Generală a examinat proiectul de lege cu privire la ratificarea Convenției privind prevenirea și combaterea violenței împotriva femeilor și a violenței domestice (Convenția de la Istanbul) și prezintă aviz pozitiv.

În contextul realizării politicilor de prevenire și combatere a violenței în familie, cadrul legal național a fost ajustat în mare parte la standardele internaționale, fiind compatibil cu prevederile Convenției.

Astfel, considerăm că ratificarea tratatului internațional constituie un angajament asumat de intervenție în soluționarea multidisciplinară a cazurilor de violență domestică și de implementare a mecanismului de protecție a victimelor violenței în familie.

Cu respect,

Adjunctul Procurorului General

Iurie PEREVOZNIC

Ministerul Economiei
și Infrastructurii
al Republicii Moldova

nr. 04-8220

din 09.12.2019

Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale

La nr.12/6873 din 05.12.2019.

Ministerul Economiei și Infrastructurii a examinat proiectul hotărârii Guvernului pentru aprobarea proiectului de lege cu privire la ratificarea Convenției Consiliului Europei privind prevenirea și combaterea violenței împotriva femeilor și a violenței domestice și, în limita competențelor funcționale, comunică lipsa obiecțiilor și propunerilor.

Secretar de stat

Digitally signed by Tarlev Vitalie
Date: 2019.12.09 11:26:35 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Vitalie TARLEV

*Ex. Ina Voicu
tel. 022 250 671*

MINISTERUL JUSTIȚIEI
AL REPUBLICII MOLDOVA
str. 31 August 1989, nr. 82
MD-2012, mun. Chișinău,
tel.: 022 233340, fax: 022 234797
www.justice.gov.md

09.12.2019 nr. 08/12005
Ref. la nr. 12/6873 din 05.12.2019

Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale

Ministerul Justiției a luat act de proiectul de lege cu privire la *ratificarea Convenției Consiliului European privind prevenirea și combaterea violenței împotriva femeilor și a violenței domestice, adoptată la Istanbul, la 11 mai 2011* și, în limita competențelor funcționale, comunică, de principiu, lipsă de obiecții de ordin juridic.

În egală măsură, Ministerul Justiției salută intenția și angajamentul statului nostru de a ratifica această instrument internațional, onorind, astfel, recomandările recepționate de către Republica Moldova sub egida multiplelor structuri cu vocație universală și regională. În special, prin prisma opiniei Comisiei de la Veneția¹ formulată întru susținerea importanței ratificării Convenției de la Istanbul, potrivit căreia, respectivul instrument oferă garanții suplimentare în raport cu cadrul național, în special prin mecanismul de monitorizare și reprezentă un semnal puternic vizavi de angajamentul de abordare și reglementare a fenomenului violenței împotriva femeilor și violenței domestice.

Eduard SERBENCO
Secretar de stat

*Ex. Elena Gorodișteanu
tel. (022) 201410
e-mail: elena.gorodisteau@justice.gov.md*

¹ Se va consulta opinia Comisiei de la Veneția privind implicațiile constituționale ale ratificării de către Armenia a Convenției de la Istanbul, adoptată în cadrul celei de-a 120-a sesiuni plenare din 11-12 octombrie 2019.

MINISTERUL AFACERILOR EXTERNE ȘI INTEGRĂRII EUROPENE
AL REPUBLICII MOLDOVA
MINISTRY OF FOREIGN AFFAIRS AND EUROPEAN INTEGRATION
OF THE REPUBLIC OF MOLDOVA

Str. 31 August 1989 80, MD-2012 Chișinău • Tel: (373 22) 578205 • Fax: (373 22) 232302 • http://www.mfa.gov.md

Nr. DI/1/391-13/12 - 16 - 12 2019

Ministerul Sănătății, Muncii
și Protecției Sociale

MAEIE a examinat setul de documente pentru ratificarea Convenției Consiliului European privind prevenirea și combaterea violenței împotriva femeilor și a violenței domestice adoptată la Istanbul la 11 mai 2011, și în limita competențelor funcționale comunică următoarele.

Argumentarea necesității de ratificare a Convenției va fi elaborată în strictă conformitate cu prevederile Legii 595/1999 privind tratatele internaționale ale Republicii Moldova și ale anexelor 2, 3 și 5 la Regulamentul privind mecanismul de încheiere, aplicare și încetare a tratatelor internaționale, aprobat prin Hotărârea Guvernului 442/2015.

La proiectul Hotărârii de Guvern:

- denumirea tratatului va fi urmată de data adoptării acestuia, după cum este reflectat mai sus;
- preambulul va fi completat cu sintagma „*În temeiul art. 14 alin. (4) din Legea nr. 595/1999 privind tratatele internaționale ale Republicii Moldova (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2000, nr. 24-26, art. 137)*”;
- cuvântul „*Parlamentului*” se va substitui cu „*Președintelui*”, în virtutea articolului 14, alineatul 3 al Legii 595/1999 privind tratatele internaționale ale Republicii Moldova;
- sintagma „*și semnată de Republica Moldova la 6 februarie 2017*” se va exclude.

La proiectul Legii de ratificare se consideră oportun formularea următoarelor declarații și rezerve:

1. „În conformitate cu prevederile articolului 10 alineatul 1 din Convenție, Republica Moldova se declară MSMPS în calitate de organ coordonator responsabil de implementarea Convenției.”
2. „În conformitate cu prevederile articolului 77 din Convenție, Republica Moldova declară, că până la restabilirea deplină a integrității sale teritoriale, prevederile Convenției se aplică doar pe teritoriul controlat efectiv de către autoritățile Republicii Moldova.”
3. „În conformitate cu prevederile articolului 78, alineatul 1 și 2 din Convenție, Republica Moldova își rezervă dreptul de a nu aplica sau de a aplica doar în cazuri sau condiții specifice dispozițiile formulate în:
 - articolul 30 alineatul 2;
 - articolul 44 alineatele 1 litera e), 3, 4;
 - articolul 55 alineatul 1 cu privire la articolul 35 referitor la infracțiunile minore;
 - articolul 58 cu privire la articolele 37, 38 și 39;

- articolul 59.”

Cu referire la articolele menționate mai sus, dacă MSMPS de comun cu MJ consideră că prevederile acestora au fost transpuse parțial sau în totalitate în legislația națională sau acestea sunt reflectate în proiectul Legii de modificare a unor acte legislative (număr unic 771/MSMPS/2019), lista articolelor față de care vor fi formulate rezervele se va modifica corespunzător.

Notă: Respectivele rezerve se vor aplica pe o perioadă de 5 ani din data intrării în vigoare a Convenției pentru Republica Moldova, în conformitate cu articolul 79 alineatul 1.

Eugen REVENCO
Secretar General

MD-2005, mun.Chișinău, str.Constantin Tănase, 7
[www.mfm.gov.md](http://mfm.gov.md), tel.(022) 26-26-00, fax 022-26-25-17

10.12.2019 nr. **07/2-17/667**
La nr. **12/6873 din 05.12.2019**

**Ministerul Sănătății, Muncii
și Protecției Sociale**

Ministerul Finanțelor a examinat proiectul de lege cu privire la ratificarea Convenției Consiliului European privind prevenirea și combaterea violenței împotriva femeilor și a violenței domestice, adoptată la Istanbul la 11 mai 2011 și semnată de republica Moldova la 6 februarie 2017 și, în limita competențelor funcționale comunică susținerea acestuia.

Totodată, luând în considerație importanța prevederilor Convenției pentru prevenirea și combaterea violenței împotriva femeilor și a violenței domestice va fi național prezentarea spre examinare a pachetului integral de ajustare a legislației naționale întru aducere în corespondere cu prevederile Convenției.

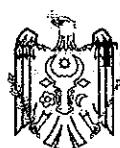
Conform notei informative la proiect implementarea prevederilor prevăzute în Convenție presupune alocări de mijloace financiare suplimentare din bugetul de stat, volumul cărora nu este prezentat. Astfel, realizarea prevederilor Convenției de la Istanbul este necesar a fi efectuată în limita mijloacelor bugetare anuale prin prioritizarea măsurilor de politici ale segmentului asistenței sociale și evaluarea rețelei de servicii sociale existente, îmbunătățirea și largirea funcționalității acestora.

În prezent de la bugetul de stat prin transferuri cu destinație specială către bugetele locale sînt prevăzute mijloace financiare întru întreținerea centrelor de asistență și protecție a victimelor violenței în familie și centrului de asistență și protecție a victimelor traficului de ființe umane, pentru care în proiectul bugetului de stat pe anul 2020 au fost prevăzute 7,8 mil.lei.

Totodată, de la bugetul de stat pentru întreținerea Centrului de asistență și protecție a victimelor și potențialelor victime ale traficului de ființe umane, mun. Chișinău sînt estimate 4,0 mil.lei.

Secretar de Stat

Digitally signed by Ivanicichina Tatiana
Date: 2019.12.10 11:31:13 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Tatiana IVANICICHINA

SINTEZA

Convenției Consiliului European privind prevenirea și combaterea violenței împotriva femeilor și a violenței domestice, adoptată la Istanbul

Participant la avizare (expertizare)/consultare publică	Conținutul obiecției/propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
I. Obiecțiile		
Ministerul Afacerilor Interne	II. Propunerile (recomandările) Totodată, reieșind din lucrările grupului de lucru pe marginea armonizării legislației, argumentele și raționamentele invocate, considerăm oportună formularea rezervelor corespunzătoare astăzi în planul controlului efectiv asupra unor teritorii temporar necontrolate de Republica Moldova în cadrul reglementărilor generale, cît și a rezervelor admise de convenție sub aspectele prevăzute la art. 78 alin. (2) cu referire la art. 44 alin. (1), lit. e) al Convenției, subsecvent art. 78-79, cu privire la art. 30 alin. (2), art. 44 alin. (1) lit. e), 3 și 4, art. 55 alin. 1 cu referire la art. 35, art. 58 cu referire la art. 37, 38, 39, art. 59, derogări admise de Convenție în toate cazurile referitor la condiția de sesizare, componente de infracțiuni	Se acceptă parțial. - cu referire la art. 44 alin. (1), lit. e), alin. (3) și (4) considerăm că rezerva respectivă este reflectată într-o formă sau alta în mai multe articole ale Codului penal al Republicii Moldova. În vedere a asigurării unei corespondențe cu norma art. 44 din Convenție s-au propus modificări și completări în art. 11 Cod penal reflectate în proiectul de armonizare a legislației naționale la prevederile Convenției de la Istanbul, care se află în proces de avizare (<i>număr unic 771/MSMPS/2019</i>); - art. 55 alin. (1) cu referire la art. 35 în norma art. 276 alin. (1) CPP nu se regăsesc infracțiunile grave contra vieții și integrității, inclusiv vieții sexuale a victimei (cu excepția art. 173 Cod penal (Hărțuirea sexuală)), nu se regăsește nici infracțiunea prevăzută la art. 201 ¹ CP (Violență în familie) sau alte norme ale Codului penal referitoare la infracțiuni comise în privința membrilor familiei. Astfel, urmărirea penală

Digitally signed by Dumbrăveanu Viorica
Date: 2019.12.26 11:30:55 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

neprevăzute de legislația națională (condiția dublei incriminări), precondiție pentru începerea procesului penal și urmărire penală subsecventă, și alte aspecte relevante.	<p>poate fi pornită în toate aceste cazuri și în lipsa plângerii prealabile din partea victimei. Legislația națională, inclusiv art. 109 Cod penal (Împăcarea), nu prevede nici posibilitatea împăcării victimei cu agresorul în cazul violenței în familie, acest fapt fiind în corespondere deplină cu practica internațională în domeniul combaterii violenței domestice, inclusiv cu normele Convenției de la Istanbul, care stabilesc că infracțiunile de violență în familie sunt posibile de pedeapsă indiferent de natura relației dintre victimă și agresor. Prin urmare, în condițiile legislației penale în vigoare, urmărirea penală pe cauzele de violență în familie nu încetează la împăcarearea părinților. Totodată, în ce privește infracțiunile privind viața sexuală comunicăm că, Ministerul Justiției a elaborat un proiect de lege de modificare a cadrului normativ care vizează armonizarea legislației naționale la două Convenții: Convenția de la Istanbul și Convenția de la Lazarette;</p> <ul style="list-style-type: none"> - art. 58 cu referire la art. 37, 38, 39 bazându-ne pe analiza de compatibilitate a legislației naționale la prevederile Convenției de la Istanbul, concludem asupra concordanței acestora. <p>(http://cjd.md/files/resources/141/CDI%20Raport%20compatibilitate.pdf)</p> <p>Totodată, au fost operate modificări în proiectul de lege, în vederea expunerii rezervelor de aplicabilitate a dispozițiilor pentru art. 30 alineatul 2 și articolul 59 din Convenție. Astfel proiectul a fost completat cu două articole noi, cu următorul cuprins:</p> <p>„Art. 5. – În conformitate cu articolul 78, alineatul 2</p>
---	--

	<p>din Convenție, Republica Moldova își rezervă dreptul de a nu aplica dispozițiile formulate în:</p> <ul style="list-style-type: none"> - articolul 30, alineatul 2; - articolul 59. <p>Art. 6. – Valabilitatea rezervelor înaintate se va aplica pe o perioadă de cinci ani, respectând prevederile articolului 79 din Convenție.”</p>	<p>Suplimentar, mentionăm că proponerile privind rezervele la:</p> <ul style="list-style-type: none"> - art. 44 alin. (1), lit. e), alin. (3) și (4) - art. 55 alin. (1) cu referire la art. 35 - art. 58 cu referire la art. 37, 38, 39 <p>au fost retrase de autor în procesul de definitivare a proiectului de lege cu privire la ratificarea Convenției Consiliului Europei privind prevenirea și combaterea violenței împotriva femeilor și a violenței domestice, adoptată la Istanbul.</p>	<p>Se acceptă.</p>
Ministerul Justiției	<p>Comunică, de principiu, lipsă de obiecții de ordin juridic. În egală măsură, Ministerul Justiției salută intenția și angajamentul statului nostru de a ratifica acest instrument internațional, onorând, astfel, recomandările receptionate de către Republica Moldova sub egida multiplelor structuri cu vocație universală și regională. În special, prin prisma opiniei Comisiei de la Veneția formulată întru susținerea importanței ratificării Convenției de la Istanbul, potrivit căreia, respectivul</p>		

		Instrument oferă garanții suplimentare în raport cu cadrul național, în special prin mecanismul de monitorizare și reprezentă un semnal puternic vizavi de angajamentul de abordare și reglementare a fenomenului violenței împotriva femeilor și violenței domestice.	
Ministerul Economiei și Infrastructurii	Comunică lipsa obiecțiilor și propunerilor.		
Ministerul Educației, Culturii și Cercetării	Comunică susținerea proiectului fără obiecții.		
Procuratura Generală	<p>Prezintă aviz pozitiv.</p> <p>În contextul realizării politicilor de prevenire și combatere a violenței în familie, cadrul legal național a fost ajustat în mare parte la standardele internaționale, fiind compatibil cu prevederile Convenției. Astfel, considerăm că, ratificarea tratatului internațional constituie un angajament asumat de intervenție în soluționarea multidisciplinară a cazurilor de violență domestică și de implementare a mecanismului de protecție a victimelor violenței în familie.</p>	<p>Se acceptă.</p>	
Ministerul Finanțelor	<p>Comunică susținerea proiectului. Totodată, luând în considerație importanța prevederilor Convenției pentru prevenirea și combaterea violenței împotriva femeilor și a violenței domestice va fi rationalizată legislativa (armonizarea legii naționale la prevederile Convenției de la Istanbul) a fost transmisă Guvernului.</p>	<p>Se acceptă.</p>	<p>Proiectul de hotărîre de Guvern privind aprobarea proiectului de lege pentru modificarea unor acte legislative (armonizarea legii naționale la prevederile Convenției de la Istanbul) a fost transmisă Guvernului.</p>

	<p>prezentarea spre examinare a pachetului integral de ajustare a legislației naționale întru aducere în corespundere cu prevederile Convenției. Conform notei informative la proiect implementarea prevederilor prevăzute în Convenție presupune alocări de mijloace financiare suplimentare din bugetul de stat, volumul cărora nu este prezentat. Astfel, realizarea prevederilor Convenției de la Istanbul este necesar a fi efectuată în limita mijloacelor bugetare anuale prin prioritizarea măsurilor de politici ale segmentului asistenței sociale și evaluarea rețelei de servicii sociale existente, îmbunătățirea și largirea funcționalității acestora.</p> <p>În prezent, de la bugetul de stat prin transferuri cu destinație specială către bugetele locale sunt prevăzute mijloace financiare întru întreținerea centrelor de asistență și protecție a victimelor violenței în familie și centrului de asistență și protecție a victimelor traficului de ființe umane, pentru care în proiectul bugetului de stat pe anul 2020 au fost prevăzute 7,8 mln lei.</p> <p>Totodată, de la bugetul de stat, pentru întreținerea Centrului de asistență și protecție a victimelor și potențialelor victime ale traficului de ființe umane, mun.</p>	<p>spre avizare autorităților publice centrale și altor instituții cu competențe în domeniul – număr unic 771/MSMPS/2019.</p>
--	--	---

Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene	<p>Chișinău sunt estimate 4,0 mln lei.</p> <p>Argumentarea necesității de ratificare a Convenției va fi elaborată în strictă conformitate cu prevederile Legii 595/1999 privind tratatele internaționale ale Republicii Moldova și ale anexelor 2, 3 și 5 la Regulamentul privind mecanismul de încheiere, aplicare și încetare a tratatelor internaționale, aprobat prin Hotărârea Guvernului 442/2015.</p> <p>La proiectul Hotărârii de Guvern:</p> <ul style="list-style-type: none"> - denumirea tratatului va fi urmată de data adoptării acestuia, după cum este reflectat mai sus; - preambulul va fi completat cu sintagma „în temeiul art. 14 alin. (4) din Legea nr. 595/1999 privind tratatele internaționale ale Republicii Moldova (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2000, nr. 24-26 , art. 137)”; - cuvântul „Parlamentului” se va substitui cu „Președintelui”, în virtutea art. 14 alin. (3) al Legii 595/1999 privind tratatele internaționale ale Republicii Moldova; - sintagma „și semnată de Republica Moldova la 6 februarie 2017” se va exclude. <p>La proiectul Legii de ratificare se consideră</p>	<p>Se acceptă parțial.</p> <p>Propunerile pe marginea proiectului Hotărârii de Guvern au fost incluse.</p> <p>Totodată, remarcăm că au fost incorporate în proiectul de lege pentru ratificarea Convenției, declaratiile înaintate. Concomitent, informăm că au fost acceptate de comun acord cu ministerele de resort (MAI, MJ) formularea rezervelor respectând condițiile art. 78, alineatul 2 al Convenției, pentru articolul 30 alineatul 2 și articolul 59.</p> <p>Suplimentar, menționăm că propunerile privind rezervele la:</p> <ul style="list-style-type: none"> - art. 44 alin. (1), lit. e), alin. (3) și (4) - art. 55 alin. (1) cu referire la art. 35 referitor la infracțiunile minore - art. 58 cu referire la art. 37, 38, 39 au fost retrase de autor în procesul de definitivare a proiectului de lege cu privire la ratificarea Convenției Consiliului European privind preventirea și combaterea violenței împotriva femeilor și a violenței domestice, adoptată la Istanbul.
--	---	--

oportunitatea formularea următoarelor declarații și rezerve:

1. „În conformitate cu prevederile articolului 10 alineatul 1 din Convenție, Republica Moldova se declară MSMPŞ în calitate de organ coordonator responsabil de implementarea Convenției.”;
2. „În conformitate cu prevederile articolului 77 din Convenție, Republica Moldova declară, că până la restabilirea deplină a integrității sale teritoriale, prevederile Convenției se aplică doar pe teritoriul controlat efectiv de către autoritățile Republicii Moldova.”;
3. „În conformitate cu prevederile articolului 78, alineatul 1 și 2 din Convenție, Republica Moldova își rezervă dreptul de a nu aplica sau de a aplica doar în cazuri sau condiții specifice dispozițiile formulate în:
 - articolul 30 alineatul 2;
 - articolul 44 alineatele 1 litera e), 3 și 4;
 - articolul 55 alineatul 1 cu privire la articolul 35 referitor la infracțiunile minore;
 - articolul 58 cu privire la articolele 37, 38 și 39;
 - articolul 59.”Cu referire la articolele menționate mai sus, dacă MSMPŞ de comun acord cu MJ

consideră că prevederile acestora au fost transpusе parțial sau în totalitate în legislația națională sau acestea sunt reflectate în proiectul Legii de modificare a unor acte legislative (număr unic 771/MSMPS/2019), lista articolelor față de care vor fi formulate rezervele se va modifica corespunzător.

Respectivele rezerve se vor aplica pe o perioadă de 5 ani din data intrării în vigoare a Convenției pentru Republica Moldova, în conformitate cu articolul 79 alineatul 1.

Ministru

Viorica DUMBRĂVEANU